

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 8.1.2024
409

10/844

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2016/8589 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile kalıcı hale getirilen yaz saati uygulamasının yarattığı sorunların araştırılarak, uygulamanın ortaya çıkardığı siyasi, iktisadi, idari ve toplumsal sonuçların tespit edilerek, gereken önlemlerin belirlenmesi ve kamuoyu ile paylaşılması amacıyla Anayasa'nın Anayasanın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.

[Signature]
Servet Mullaoglu
Hatay Milletvekili

[Signature]
Senra Dincer
Ankara Milletvekili

[Signature]
Suat Özçağdaş
İstanbul Milletvekili

[Signature]
Kodim Durmaz

[Signature]
Mahir Polat
İzmir Milletvekili

Kodim Durmaz
Tokat Milletvekili

[Signature]
Veddi Gündoğdu
Kırıkkale Mu.

[Signature]
Serkan Sarı
Balıkesir Mu.

[Signature]
Utku Gökören
Eskişehir Mu.

[Signature]
Nail Ciler
Kocaeli Mu.

[Signature]
Deniz Yılmaz
İzmir Mu.

GEREKÇE

Ülkemizde 1973 yılından beri devam eden yaz/kış saati uygulaması, 7 Eylül 2016 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile 30 Ekim tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak kaldırılmış, yaz saati uygulaması kalıcı hale getirilmiştir. Karar ile gün ışığından daha fazla faydalanarak enerji tasarrufu sağlanmasının hedeflendiği dönemin Bakanı tarafından ifade edilmiştir. Ancak, Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) verilerine ve uzmanların araştırmalarına göre kalıcı yaz saati uygulaması ile hedeflenen enerji tasarrufunun sağlanamadığı ortaya çıkmıştır. Kararın verildiği dönemde uygulamaya gerekçe oluşturan uzman raporuna ilişkin kamuoyu ve uzmanlar ile herhangi bir bilgi hala paylaşılmamıştır.

2017 yılında Danıştay tarafından verilen yürütmeyi durdurma kararına rağmen, uygulama geçtiğimiz aylarda yedinci yılını doldurmuştur. Yıllar içerisinde yurttaşların enflasyon nedeniyle artan hayat pahalılığı altında günlük harcamaları oldukça artmıştır. Kalıcı yaz saati uygulaması, büyükşehirlerde ve kırsal bölgelerde yaşayan vatandaşlarımız açısından iş verimliliğine, psikolojik ve bedensel sağlığa olumsuz etkiler yaparken güvenlik sorunlarını da derinleştirmektedir. Özellikle 6 Şubat depremlerinden etkilenen 11 ilimizde hayatın henüz eski haline dönmemiş olması ve kentlerin altyapı sorunlarının dahi devam ediyor olması nedeniyle yaz saati uygulamasının getirdiği şartların olumsuz etkileri giderek artmaktadır. Örneğin; çocuklar, yaşlılar ve engelli vatandaşlarımız başta olmak üzere, kırılgan toplumsal gruplar açısından halihazırda bölgede var olan sorunlar, uygulamanın getirdiği olumsuz koşullar ile birleşerek günlük hayatı neredeyse sürdürülemez hale getirmektedir.

Mevcut haliyle kalıcı yaz saati uygulaması dolayısıyla verimlilik düşmekte, hanelerin enerji harcamaları artmaktadır. Elektrik Mühendisleri Odası’nın (EMO) araştırmalarına göre, uygulama yurttaşlara psikolojik rahatsızlıklar yaşamasına neden olmakta, dış dünya ile iletişim açısından sorunlar yaratmakta, trafik kazalarında artışa sebep olmakta ve tasarruf değil aksine israf yaratmaktadır. EMO’nun çalışmalarına göre, enerji verimliliği açısından en uygun noktanın GMT +2:30 ve yaz saati uygulamasında da GMT +3 yerine ileri bir nokta olarak GMT +3:30 olmasının daha isabetli olacağı tespit edilmiş olmasına rağmen bu hususta herhangi bir düzenleme yapılmamış, kamuoyu ile herhangi bir bilgi paylaşılmamıştır.

Psikiyatristler uygulamanın psikolojik tahribatının en az ekonomik boyutu kadar önemli olduğunu ifade etmektedir. Bedenimizin kendine özgü bir biyolojik düzeni olduğunu vurgulayan uzmanlar,

yaşamsal işlevlerimizin güneş hareketlerine göre düzenlendiğini belirtmektedirler. Uzmanlar, kış aylarında da devam edilen yaz saati uygulamasının bedenimizin alışkın olduğu rutini bozarak gün ışığına daha az temas etmemize sebep olacağından psikolojik ve fizyolojik rahatsızlıklara karşı direncimizi düşüreceğini defaatle ifade etmişlerdir.

Uygulama, özellikle eğitim politikalarındaki sorunları kalıcı bir toplumsal krize dönüştürme riski taşımaktadır. Karanlıkta uyanıp, okula gitmek durumunda olan çocukların büyüme ve gelişme süreçleri olumsuz etkilenmektedir. Uzmanlar, çocukların sabah ilk dersi takip edememekte olduğunu ve derslerden aldıkları verimin düştüğünü belirtmektedir. Eğitim emekçilerinin öğrenciler ile kurduğu ilişkilerde sağlıklı pedagojik koşulların sağlanması zorlaşmaktadır. Eğitim emekçilerinin, öğrencilerinin ve ailelerin maruz kaldığı şartlar, kamu güvenliği ve sağlığını ciddi tehdit altına almaktadır. Deprem bölgesi başta olmak üzere, ülkemizin genelinde eğitim kurumlarının kapasitesindeki yetersizlikler nedeniyle ikili öğretimin yaygınlaştığı düşünülürse, kalıcı yaz saati uygulaması dolayısıyla yaşanan mağduriyetlerin ve uygulamanın olumsuz etkilerinin arttığı da rahatlıkla söylenebilecektir.

Bu nedenlerle, kalıcı hale getirilen yaz saati uygulamasının yarattığı sorunların araştırılarak, uygulamanın ortaya çıkardığı siyasi, iktisadi, idari ve toplumsal sonuçların tespit edilerek, gereken önlemlerin belirlenmesi ve kamuoyu ile paylaşılması amacıyla Anayasa'nın Anayasanın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.

Adı Soyadı	İli	İmza
İlhami Özcan Aygün	Telâzdağ Mu.	
Mehmet Tahtası	Çorum Mu.	
Bekir Başerirgen	Manisa	
Mehmet Korkmaz	Kocaeli	
Tahsin Ocaklı	Rize	
Yunus Emre	İstanbul	
Mahmut TANAL	Sakarya	
ULAS KARASU	İzmir Mu.	
Jale Nur SÖLÜ	Eskişehir Mu.	
Şeref ALPACI	Düzce Mu.	

